

Nøden. Men i saa Tilfælde kan der heller ikke forlanges nogen saa nøiagtig Undersøgelse af de Fattiges Vilkaar og navnlig af Fattigdommens Marlag, som det er ikke blot ønskeligt, men ligesrem nødvendigt at foretage i de smaa Samfund, fordi vi, naar vi ikke gjøre det, begunstige Fattigdommens Udvikling i Stedet for at standse den. Jeg holder det altsaa for utvivlsomt, om de Fattiges Kasse er en Institution, som fortjener Billigelse og Vedligeholdelse. Hovedparten af Bidragene til den er jo hvad der indkommer ved Kirketablerne og desuden nogle enkelte andre mindre Afgifter. Jeg tror, det havde været bedre, om man i sin Tid havde ladet disse Bidrag forblive i Præstens Hænder; er han en samvittighedsfuld og alvorlig Mand, kjender han altid sin Menighed saa nøie, at han veed, hvor de Trængende findes, som mest fortjene at hjælpes. Dette har man imidlertid ikke gjort. Man har overladt Kommunen at vælge en Bestyrelse, og paa de fleste Steder tror jeg nok, at man nu har sat Præsterne ud af de Fattiges Kasses Bestyrelse. Jeg tror, man har gjort urigtigt deri; jeg tror, at, hvis man en Gang kommer til en Kirkeforfatning, bør de Fattiges Kasse vende tilbage til Kirken, og saa er der heller ingen Tvivl om, at kristelige Kvinder i Kommunerne ville faae tilbørlig Indflydelse paa Anvendelsen af de nu kun smaa, men med Udbredelse af større kristeligt Liv maasse visseelig rigeligere flydende Bidrag. Jeg tror altsaa ikke, det er nødvendigt eller ønskeligt at foretage en lille Smule Rettelse eller Reform ved de Fattiges Kasse; det er bedre at lade den staa hen, som den er, uforandret, indtil man en Gang kan komme til at gjøre mere radikale Forandringer ved den. Den ærede Forslagsstiller venter sig, at der vil indtræde store Forandringer i denne Kasses Virksomhed eller at den vilde blive meget mere frugtbringende, ifald Kvinder blive dragne ind i Omsorgen for den. Jeg er fuldstændig enig med ham i, at Kvinderne ere overordentlig vel oplagte og maasse i Reglen bedre end Mændene i Stand til at besørge det, man kalder kristelig Velgjørenhed. Jeg tror, at man her i Kjøbenhavn, som Forslagsstilleren ogsaa udtrykkelig nævnte, stulder Kvinderne stor Tak for den Gjerning, de have udrettet i denne Retning, ikke blot Diaconisfestiftelsens Sygepleie og Understøttelsesforeningen, men ogsaa den store Forening, som kaldes kvindelig Pleieforening. Jeg kan ikke tro, at den ærede Tale er en saa blind Demokrat, at han ikke vilde nævne den, fordi det er en Dronning, der har stiftet den, og en Dronning, som for

Tiden er dens Præsident. Jeg antager, at han har glemt denne Forening, og det skal være ham tilgivet, skjøndt den er dobbelt saa gammel som nogen af de nævnte. Understøttelsesforeningen er ganske vist stiftet for at forebygge det Onde, han ogsaa nævner, at man giver uden Undersøgelse, at man giver i Klæng og især til dem, der ere paastrængende i Stedet for at give til de mest Trængende. I den have Kvinderne spillet en ikke ringe Rolle, dog langt fra alene. Bestyrelsen har bestaaet udelukkende af Mænd, og Kvinderne have kun indtaget den Plads, der er anvist dem i Biblen: at være Mændenes Medhjælp. — Nu gjør den ærede Forslagsstiller dog sig selv den Indvending, at man kan sige: Der behøves ingen Lov; naar Kvinderne ville, kunne de træde frivillig sammen og hjælpe. Ja, deri vil jeg ogsaa give ham fuldkommen Ret; det er netop det, jeg mener, man ikke kan erstatte ved Lov. Hvor Kvinderne ikke ere særlig oplagte og frivillig melde sig, fordi de føle en naturlig Trang til at udøve Velgjørenhed, der kan det sandselig ikke nytte, at man vælger dem. Der findes ikke meget, men stades mere ved saadanne Valg; thi saa bliver det meget mere et „udvortes Kald“ det bliver med andre Ord en Uergjerigheds- eller Forsængelighedssag at staa i Spidsen for en saadan Virksomhed, og det bør det ikke være. Forslagsstilleren bemærkede ogsaa, og det er ligeledes rigtigt, at her ikke var Tale om at give Kvinderne nogen af de naturlige Rettigheder, som der i vore Dage stilles Krav paa. Maasse siger han dog dermed for meget. At tage Del i Velgjørenheden er en naturlig Ret for Kvinderne; men dertil behøves som sagt ingen Lov. Vilde og kunne Kvinderne gjøre dette, da melde de sig af sig selv. Saa bliver man opmærksom paa dem og drager dem til sig; men Hovedsagen er, at de selv føle Kald til denne Virksomhed og have den fornødne Dugtighed dertil. Derimod tror jeg, at Forslagsstilleren har stor Uret i at sige, at hvor der ingen Lov kommer, vil Samfundet unddrage sig den Hjælp, Kvinderne kunne yde. Jeg tror, det er overmaade taatnemligt for den Hjælp, Kvinderne yde; men, som sagt, det kan ikke nytte, at man ved Valg, hvad i vore Dage altid vil sige Partivalg, stræber at drage dem ind i en offentlig Virksomhed. Det er egentlig Hovedsagen ved denne Lov.

De Fattiges Kasse er en Institution, der i sin oprindelige Stikkelse blot bestod af Kirketablebidrag og andre smaa Afgifter, som ere lagte hen til den, det er en Institution, som oprindeligt var af særdeles ringe Betyd-